

TAPPERIEN
TAIDESEURA
1993

(VÄLIAIKAINEN LOGO)

T A U S T A A

1. Lyhyt historia

Syksyllä 1991 Tapperin veljekset ehdottivat, että ryhdyttäisiin järjestelyihin heidän kotitilansa Juholan siirtämiseksi Saarijärven kaupungin omistukseen. Tällöin oli kyse myynnistä.

1992 Tapperit muuttivat ehdotusta niin, et siirto suoritettaisiin vaihtamalla Juhola muuhun kaupungin omistamaan maahan tai asuntoihin (talouklama).
Juholan omistavat Kain ja Harri Tapper.

Kaupunginhallitus asetti toimikunnan, jonka puheenjohtajaksi tuli Olavi Koivisto ja jäseniksi Eero Hiironen, Markku Tukia, Pekka Länsisalo, Eija Viitanen ja Harri Tapper.

Syksyllä 1991 oli suunnittelussa perustaa myös Markko Tapio- seura huolehtimaan perheen henkisestä perinnöstä. Se olisi ollut kirjallisuusseura. Sääntöluonnoksen kohdassa 10 oli maininta, että vuoden 2000 tienoilla johtokunnan tulisi ryhtyä toimiin seuran muuttamiseksi Tapperin Taiteilijaveljesten seuraksi.

Kain lupasi suunnitella seuralle mitalin.

Seuraa valmistelemaan valittiin Eija Viitanen ja Harri Tapper.

Viitanen ja Tapper näkivät, että Tapperin Taiteilijaveljesten seura tulisi perustaa jo nyt eikä vuonna 2000.

2.
On keskusteltu seuran rakenteesta. Ns. Ainin mallissa ehdotettiin perustettavaksi instituutti, millä olisi ollut palkattu toiminnanjohtaja. Markon mallin mukaisesti olisi järjestelty vain työryhmä, minkä tehtävänä olisi ollut jakaa mitalia ja stipendejä. Harri näki, että seur voisi olla rakenteeltaan Alvar Aalto- seuraa muistuttava. Keskusteluissa vahvistui yhdistysrakenne.

Nimen kehitys: Markko Tapio-seura
Tapperin Taiteilijaveljesten seura
Tapperien Taiteilijaseura
Tapperien Taideseura

Esiintyneet lyhenteet Tapperinst, Taptai, Tappart ja Tapperak on hylätty.

Eija Viitanen ja Harri Tapper ovat kutsuneet suunnittelutyön koordinoijaksi Kalevi Lintisen.

2. Perusta

Säännössä mainitaan, että yhdistys rakentuu Aino, Vihtori, Markko, Harri, Kain ja Yrjö Tapperin elämäntyölle.

Aino (1899- 1982) oli perheen äiti, kasvattaja, maalari ja kuvanveistäjä, ja nimetty Saarijärven Paavoksi.

Vihtori (1897 - 1970) perheen isä, kasvattaja, kirvesmies, kertoja (Markon Novellit ja Arktinen hysteria I, Harrin Kirkonrakentajaveljekset, nimiruno)

Markko (1924 - 1973), Markko Tapio, romaanikirjailija, näytelmäkirjailija, kolumnisti

3.
Harri (1929), opettaja, runoilija, romaani- ja näytelmäkirjailija.

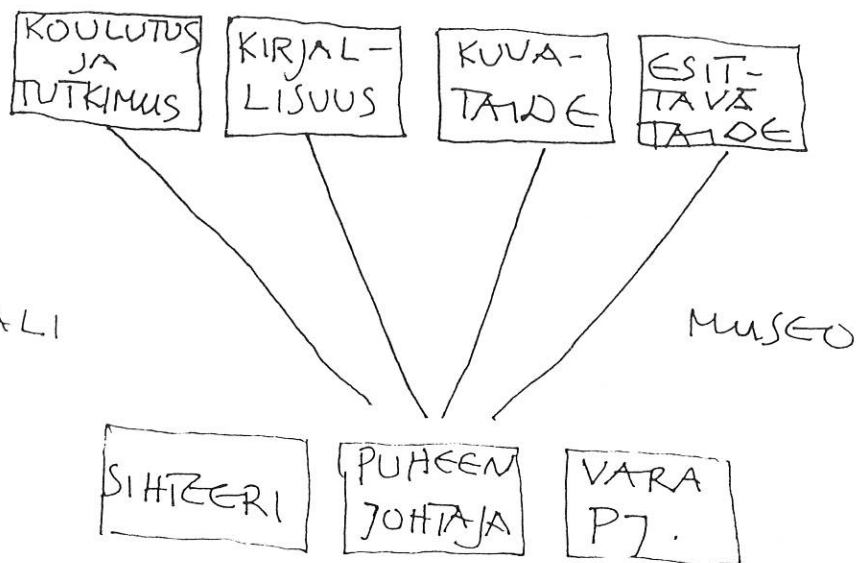
Kain (1930), kuvanveistäjä, maalari, kuvanveiston opettaja, professori.

Yrjö (1932), kirvesmies, teatterilavastaja, maalari.

- - -

Suvun taideperintöä jatkaneet Markon poika Janne (teatteriohjaaja, maalari), Harrin tytär Kirsi (maalari ja taideopettaja) ja Anna-tädin pojantytär Noora (kuvanveistäjä, arkkitehti) kutsutaan perustajajäseniksi.

3. Yhdistyksen rakenne ilmenee piirretystä kuvasta

4. Tehtäväjako

Suunnittelutoimikunta on keskustellut seuraavasta perusmallista:

Jokainen jaosto laatikoon alueeltaan: toimintasuunnitelman, talousarvion ja vuosikertomuksen.

Seuran johto kootkoon näistä yhdistykselle vastaavat asiakirjat.

Jaoston hoitaja esittelee kokouksissa alueensa asiat.
(valtioneuvoston malli)

Puheenjohtaja on hallinnollinen. Hän pitää yhteyksiä muihin yhdistyksiin, järjestöihin sekä kuntien ja valtion kulttuurihenkilöihin.

Varapuheenjohtaja hoitaa yhdistyksen käytäntöä. Häntä voitaneen kutsua toiminnanjohtajaksi.

Sihteeri kirjaa kokoukset, hoitaa kirjeenvaihdon sekä informoi viestimet.

Tutkimus- ja opetusjaoston tehtävät ovat kaksinaiset.

Jaosto suunnitelee ja järjestee toteutettavaa tutkimusta. Jaosto neuvoo, miten tutkimus suoritetaan. Suunnitteluryhmä on nähnyt, että voitaisiin tuottaa myös lyhyiksi rajattuja tutkimuksia, sellaisia, mitä lukiolaiset ennättäisivät ja eläkeläiset jaksaisivat tehdä. Tutkimukset nidotaan ja tallennetaan.

Tämä jaosto kutsuu muut jaostot koolle suunnittelemaan koko yhdistyksen kasvatus- ja koulutustehtävää, ja jättää suunnitelman puheenjohtajalle.

Varojen niin sallieissa tämän jaoston käyttöön tulee etsiä palkattua opetushenkilöä (Ainon malli). Siihen saakka jaoston puheenjohtaja toimii koulumestarina.

Kirjoitus- ja kirjallisuusjaosto takaa omalle alueelleen suunnitellun koulutuksen toteutumisen. Jaosto järjestää kirjailijatapaamisia. (Eräs matineamalli on toteutettu Saarijärvellä syksyllä 1992. Pekka Mattila esitelmöi Marko Tapiosta, Heikki Turunen puhui omista taustoistaan, tilaisuudessa nähtiin näytöskappale ja haitarikin soi)

Kuvataidejaosto takaa omalle alueellen suunnitellun koulutuksen toteutumisen ja järjestää taidenäyttelyjä.

Esittävän taiteen aluetta ei ole rajattu, mutta siihen kuuluu ainakin näytelmä ja musiikki. Jaosto takaa alueen koulutuksen. Jaosto järjestään näytöksiä ja konsertteja.

Jaosto pyrkii järjestämään yhdistyksen omiin tilaisuuksiin ohjelmaa. Tästä se saakoon vastapalveluksen.

Seuran alkuperäisessä hahmotuksessa oli kaksi muuta jaostoa:
Mitalijaoston tehtävänä oli järjestellä mitali, laatia sille säännöt ja tehdä ehdotuksia mitalin jakamiseksi.
Myöhemmin jaostosta luovutiin, mutta ei kuvatuista tehtävistä.

Museojaoston osuutena olisi ollut auttaa Tapperien kotitilalla olevan esineistön, asiakirjojen, maalausten ja valokuvien tallentamista, ehkä koko kodin museoimista.

Nämä toimet on mahdollista suunnitella tehtäviksi Saarijärven Museon kanssa.

5. Yhdistyksen mahdollisuuksien arviointia:

Yhdistys toimii alueilla, joilla on jo erityisyhdistys, kuten Jyväskylän Taitelijaseura, Siena, Mannilan ja Heralan säätiöt, Keski-Suomen Kirjailijat, Kyräri, Saarijärven teatteri, Eurooppa 4, Jyväskylän kaupunginteatteri, Saarijärven museo, yliopisto, kouluja ja opistoja.

Tapperien Taiteilijaseuran ei tule häiritä muiden tointa. 'Seuran ei tule olla hounu' (Harrin ilmaus). Seura oppikoon neuvottelemisen taidon. Seura voi tukea konserttitalohanketta.

Seura voi pitää toimintaa johonkin päin 'kantillaan':

A. Tapperien Taideseuran voi tulkita instituutiksi. Ilmaisujen aktivoiminen on sen tehtävä. Tulee poistaa ilmaisun esteitä ja luoda valmiuksia.

Yhteydet muihin opettaviin ryhmiin ovat arvokkaita.

Luovuus tavoittelee tuotosta. Siksi säännöissä puhutaan näyttelyistä, näytännöistä ja konserteista. Tutkimuksia ja kirjoja julkaistaan.

7.

B. Seuralla on mahdollisuus perehtyä luovuuden tutkimukseen.

Aluksi voitaisiin koota ne menetelmät, mitä Tapperit itse ovat soveltaneet: Marko piirteli romaaneistaan struktuurikarttoja, Kain veistää luonnoksetta suoraan 'emmeeseen, ja antaa asian kallistella, kunnes teos jymähtää valmiiksi'

Nykyajan elämänmeno on kovin monimutkaista, ja ihmisten tukala elää. Luovuus auttaa löytämään uusia ratkaisuja.

C. Seura voi kehittää tunnustuksen jakamisesta erityispiirteen. Seuran mitalin luovuttamisesta on mahdollista rakentaa juhlava hetki. Näin rohkaistaan taiteilijaa ja maakuntaa.

D. Seura voi kehittää kansainvälisiä suhteita.

Tämä on mahdollista toimien yhteen monien rinnalla vaikuttavien yhdistysten kanssa. Kansainvälisesti esiintyessään seura esittelee Suomen maata.

E. Seura voisi tutkia, löytäisikö se perinteisten taidemuotojen välimaastoista virkeyttävää tointa:

kuvalehti (kuva / sana), luokkalehti, luokkajuhla, kuvakirja, sarjakuva, animaatio, juliste, mainos, dramatisoinnit, graffitit, sosiodraamat, huutokauppa, kulkueet, ilotulitus, matkiminen, kaivertaminen, karnevaali, kasvomaalaus, naamio, naamiaiset, multimedia, video, ennusteet, povaus, käsistä

8

katsominen, kummitusluola, tietokonepelit, tietokonedekkari, kirjansidonta, kirjanpainanta, korinpunonta, kirjonta, kirpputori, runovihkoset, metallinvalu, lumiveistokset, lasinpuhallus, tutkimukset ja pseudotutkimukset, kaskukilpailu, valehtelu, liioittelu, saarna, rukous, korroporee ja muu tanssi, kuviotanssi, kuviovoimistelu, laskuvarjohyppy ja mannekiiniesitykset

Yllä oleva luettelo on tuotettu aivorihihimenelmää käyttäen (kritiikitön aste)

Seuran tulisi kehittää keskustelun taitoa.

F. Seuraan pääsee helposti, maksamalla vain jäsenmaksun. Perustajiksi on kutsuttu taiteilijoita ja kulttuurin hallintoväkeä, mutta myös käsityöläisiä: kirvesmiehiä, räätäleitä, seppiä. Samoin naapureita ja kirjoissa mainittuja henkilöitä, nuoria ja vanhoja. Mieli oli kutsua köyhiäkin.

Seura muistuttaa kansalaisjärjestöä. Siinä ei ole parempia ja huonompia. Seura etsii tuoreita toiminnan muotoja.

G. Sananparsii: Mimmainen mies metsään menee, semmoinen puu vastaan tulee.

* * *

6. Luonnos lupalapuksi

Me Harri, Kain ja Yrjö Tapper lupaamme, että

1. Tapperien Taideseura- niminen yhdistys voidaan perustaa,
2. yhdistys voi kertoa tuotannostamme ja esitellä sitä
3. yhdistys voi tutkia sukuamme
4. yhdistys voi teettää taidettamme koskevaa tutkimusta, samoin meitä sivuavaa luovuustutkimusta, vaikkakaan ei omia niitä.

Silloin, kun asia sivuaa tekijänoikeutta, siitä neuvoteltakoon.

Näemme, että olemme esteellisiä toimimaan yhdistyksen hallituksessa.

Saarijärvellä joskus

Harri Kain Yrjö